

Förord

Vi kommer inte alltid att tänka på att träd är levande varelser, precis som vi människor. De äter och dricker, andas och förökar sig. De gör det bara på ett lite annorlunda sätt än vi människor. Vi behöver träden och de behöver oss. Den här sagan lär oss hur ett träd lever sitt liv från vår till höst.

Trädets år -jumpa

Nu ska jag på skämt förvandla er alla till träd! Nu kan vi inte röra oss längre. Våra tår växer ut till tre meter långa rötter som växer ner i marken. Våra kroppar blir styva trädstammar och våra armar blir trädgrenar. Vi låter grenarna vara lite böjda, så blir de inte trötta. Bladknopparna har ännu inte öppnat sig och därför knyter vi ihop nävarna.

människor och djur (vi andas ut). Allt det här blandar vi ihop. Det blir sockermat åt trädet! Vi låter maten rinna neråt i trädet WHUUM! (Vi sätter oss snabbt ner på huk).

Tack vare den mat som trädet får, växer det snabbt (vi stiger upp på tå). Också grenarna blir längre (vi töjer på armarna) ... och trädet blir också tjockare (vi spänner ut magen, då trädet får en ny årsring!)

Det är vår. Trädet känner att det är vått i marken. Snön har smält och vattnet har trängt ner i jorden. Solen värmer så skönt och trädet blir törstigt. Hur dricker ett träd? Alldeles riktigt, med hjälp av sina rötter. Vi suger upp vatten med våra rötter, ända upp till trädets topp. Sluurp, sluurp.

Nu har vi sugit upp så mycket vatten vi kan, men vi kan inte kissa! Vad är det som börjar hända i trädet? Rätt, knopparna sväller och utvecklas till vackra, ljusgröna löv (vi öppnar knytnävarna som blir fladdrande löv). Via löven blir trädet av med överflödigt vatten. Löven kan också tillverka socker som mat åt trädet.

För matlagningen behöver vi vatten *sluurp, sluurp*, sol som vi tar upp med våra löv (vi viftar med löven) och koldioxid som vi får av

Samtidigt som trädet tillverkar socker, avger löven SYRE, som vi människor hela tiden behöver. Om det inte fanns några växter, skulle vi inte kunna andas. Vi ger syre åt alla människor! Och åt alla djur (vi viftar med grenarna och väser SYRE-SYRE-SYRE)!

Visste ni att ett träd också är hotell och restaurang? Alla pojkar, bilda av händerna ett runt bo av kvistar på era grenar. Det börjar höras ett knaprande ljud därifrån (vi härmar ekorren, som äter frön ur en kotte). Vad är det

för ett djur med burrig brun svans som bor där?

Alla flickor, gör fågelbon av era handflator. Vem är det som sjunger? (vi härmar fågelsång)

I alla stora träd finns det bra hål åt insekter och humlor (vi surrar och viftar med fingrarna som flygande insekter) Nu ger alla som bor i träden ifrån sig ljud samtidigt! Det kryllar av liv i trädhotellet. Nu tystnar vi, för...

.. trädet ska få barn! Har någon av er sett hur små trädbebisar blir till? Från ett träd kan det komma upp till en miljon trädbebisar på en gång. Vårt träd har pojtblommor på en gren och flickblommor på en annan gren (vi bildar blommor av handflatorna; pojtblommorna har ståndare och då får två fingrar bli ståndare inne i blomman. Pojtblommorna producerar pollenmjöl, som ska föras över till en flickblomma. Pojtblommorna doftar underbart och lockar med sin doft humlor att suga nektar (den andra handen gör ett besök i en blomma på samma sätt som en humla bzzzz..) Pojtblommans pollenmjöl fastnar i humlans håriga päls. Flickblommorna doftar också gott och lockar humlor till sig (en humla kryper in i en flickblomma bzzzz). På det här sättet överförs pollenmjöl från pojtblomman till flickblommans pistill och det sker en befruktning. Honblomman börjar utvecklas till ett fröl

På sensommaren lösgör sig fröna från trädet och faller till marken (vi svävar en stund som frön som faller ner från trädet).

I september blir det mörkare och luften blir kyligare. Trädet känner med sina löv att det finns allt mindre solsken för matlagning. När dagarna blir kortare vet trädet att det blir höst. Trädet suger all grön färg och annan mat ur löven in i stammen som

lager för nästa vår (vi andas ljudligt inåt, med händerna visar vi hur färgen vandrar in i trädet). Under den gröna färgen finns RÖTT, ORANGE, GULT. Vi är en stund riktigt fina och låter människorna beundra oss.

En morgon är marken så frusen att trädet inte kan ta upp vatten med sina rötter (vi försöker suga upp fruset vatten, det hörs inte mycket slurp-ljud). Nu måste vi bli av med löven, annars torkar trädet ut. Till all tur kommer trädets vän *höststormen* till hjälp (vi tjuter som vinden och svajar i stormen). Nu svävar vi som fallande löv till marken. Där väntar världens bästa armé av lövnedbrytare på oss, nämligen maskarna, sniglarna och alla småkryp!

Nu är vi daggmaskar och äter döda löv NAMNAMNAM... Nu är daggmasken mätt och blir bajsnödig. Vi bajsar matjord. In med löv ut med matjord (Ähhähhh). Om det inte fanns maskar och andra nedbrytare på jordklotet, skulle vi för länge sedan ha drunknat i löv.

Nu är trädet klart för sin vintersömn. Vi blundar och viftar adjö åt flyttfåglarna. Nästa vår vaknar vi till liv igen.

Författare

Texten är skriven av Elina Nummi, som jobbar som projektchef på Helsingfors stads byggnadskontor på avdelningen för grönområden. Bilderna är ritade av Virpi Ojanen.

